Gemeente Borne

B en W voorstel	21int04036	Voorgestelde behandeldatum in B&W 23 september 2021

Onderwerp	: dringend verzoek tijdelijk gebruik Maria Mediatrix

Samenvatting voorstel
Medewerking verlenen aan het verzoek van de staatssecretaris V&J en het COA tot het op korte termijn inzetten van Maria Mediatrix als noodopvang. Opvang vindt plaats onder voorwaarden.

Ontwerpbesluit
Medewerking te verlenen aan het verzoek van de staatssecretaris van V&J en het COA tot het op korte termijn inzetten van Maria Mediatrix als noodopvang. Dit besluit komt tot stand onder de volgende voorwaarden:

1. De bestuursovereenkomst die met het COA wordt gesloten, eindigt uiterlijk 31 december 2022.
2. Er worden maximaal 300 vluchtelingen van Afghaanse afkomst gehuisvest. Daarbij gaat het bij voorkeur om gezinnen.
3. De herontwikkeling van het gebied gaat onverminderd door.
4. De gemeenteraad stemt - bij haar vergadering van 28 september 2021 - in met onderhavig besluit, bij gebreke waarvan dit besluit zal worden herroepen.

Openbaar	Ja

Programma	Solidair Borne
Portefeuillehouder	M.J.R. Kotteman
Opgesteld door	Remco Van Amersfoort
Team	Sociaal domein

Medezeggenschap	Nee

Gemeente Borne

1 Inleiding
Met de brief van 24 augustus vragen de minister van BZK en de staatssecretaris van J&V aandacht voor huisvesting en opvang voor personen met de verblijfsvergunning. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) verwacht binnen enkele weken volledig bezet te zijn en niet langer nieuwe asielzoekers te kunnen opvangen.
Aanvullend op de brief van 24 augustus heeft de CdK van Overijssel aangegeven dat medio september de regietafel bij elkaar komt om binnen de regio oplossingen voor opvang en huisvesting te bespreken.

Met de brief van 15 september 2021 doet de staatssecretaris van V&J het COA een specifiek beroep op het college van de gemeente Borne. Het COA heeft dringend behoefte aan extra opvangcapaciteit. De gemeente Borne is in het bezit van het voormalig azc, wat in korte tijd gebruiksklaar kan worden gemaakt.

2 Beoogd resultaat
Met het verlenen van medewerking voor noodopvang van 300 Afghaanse vluchtelingen wordt invulling gegeven aan het creëren van concrete opvangplekken ten behoeve van het COA. Van iedere gemeente in Nederland wordt een bijdrage verwacht. “Schouder aan schouder”, kunnen de overheden (rijk, provincies en gemeenten) het probleem gezamenlijk oplossen, aldus de verantwoordelijke bewindslieden.

3 Argumenten
De staatssecretaris stelt dat het voormalig azc Azelo op zeer korte termijn in gebruik kan worden genomen. Maria Mediatrix heeft de voorzieningen die nodig zijn voor het huisvesten van grote groepen vluchtelingen, die anders mogelijk worden opgevangen in ongeschikte accommodaties, zoals sporthallen en leegstaande schoolgebouwen.

Van de overheid mag medemenselijkheid en barmhartigheid worden verwacht. Het college vindt dat de gemeente Borne als medeoverheid op morele en humanitaire gronden verplicht is het Rijk te ondersteunen in huisvesting en doorgeleiding van de Afghaanse vluchtelingen in Nederland. Met de brief van 24 augustus is in zijn algemeenheid een beroep gedaan op lagere overheden. Met het verzoek van 15 september wordt een specifiek beroep gedaan op Borne, omdat Maria Mediatrix kan voorzien in een snelle opvang van Afghaanse vluchtelingen.

4 Kanttekeningen
Het college kan het verzoek afwijzen. Daarbij wordt in overweging genomen dat het Rijk en het COA ten koste van alles willen vermijden dat crisisnoodopvang als in 2015 wordt herhaald; een periode waarin de plekken van het COA door toenemende instroom ook vol waren. Vele vluchtelingen werden met bussen van sporthal naar sporthal gebracht. Het leverde Nederland-onwaardige beelden op die het college en het Rijk/COA nog niet zijn vergeten.
Hoewel de staatssecretaris normaal gesproken grote waarde zal hechten aan een goede samenwerking met lagere overheden, kan er een moment komen dat het Rijk (en Provincie) gebruik maakt van haar doorzettingsmacht en in dat geval onconventionele middelen inzet. Bijvoorbeeld in het geval dat de opvangsituatie onhoudbaar wordt en het belang van Borne moet worden afgewogen tegen het algemeen belang. In dat geval heeft de gemeente niet meer de regie over wat er gebeurt met het voormalig azc Azelo. Grip op onder andere aantallen, tijdsduur, samenstelling en herkomst ligt dan buiten ons bereik.
Wij constateren dat de gemeente Borne op schema loopt met de taakstelling voor huisvesting van statushouders. Wij zijn daarmee een van de weinigen in Twente, maar ook in de rest van Nederland.

5 Kosten, baten en dekking
Het COA betaalt huur voor het gebruik van Maria Mediatrix. Afspraken hierover worden gemaakt nadat de gemeenteraad heeft ingestemd met het besluit van het college. Voor overige zaken waarmee de

gemeentelijke organisatie is belast, worden de kosten doorbelast aan het COA. Een voorbeeld hiervan is de inschrijving van de bewoners in de bevolkingsadministratie, hetgeen een extra inspanning betreft waarvoor tijdelijk zal worden opgeschaald.

6 Juridisch
Na instemming van de gemeenteraad wordt met het COA een bestuursovereenkomst aangegaan.

7 Personeel en organisatie
In 2018 is Maria Mediatrix ook voor een periode van 1 jaar heropend. De kennis en expertise voor de heropening is in de organisatie aanwezig. Na instemming van de gemeenteraad wordt het proces in gang gezet en na afloop geëvalueerd.

8 Vervolg na besluitvorming college
Op dinsdag 28 september wordt een politiek beraad gehouden en aansluitend een raadsvergadering. Na instemming door de gemeenteraad treden wij in contact met het COA voor het maken van afspraken over de huur en uitvoerende zaken. Het voorstel is dat er een werkgroep wordt samengesteld voor het faciliteren van zaken vanuit de gemeente. Ook wordt voorgesteld opnieuw een bewonerscommissie samen te stellen, bestaande uit buurtbewoners, burgemeester en medewerkers van de gemeente en het COA.

9 Communicatie
In samenwerking met het team communicatie worden de verschillende besluitvormingsmomenten gecommuniceerd.

10 Bijlage(n)
Corsanummers: 21int0422 raadsvoorstel
21int04025 raadsbesluit
21ink10434 dringend verzoek tijdelijke gebruik azc Azelo